

Udarbejdet af Foreningen af
Lystbådehavne i Danmark

Klapning på under 6 meter vand – og konsekvenser ved for lang sejlafstand til klappladser

Den politiske aftale, indgået som led i Danmarks Havplan, lægger op til restriktioner i forhold til klapning på vanddybder under 6 m. Der lægges op til, at der findes en model, så det fortsat vil være muligt at klappe på lavere vanddybder end 6 meter i Limfjorden pga. lav gennemsnitsdybde og lang sejlafstand til alternative klappladser.

Foreningen af Lystbådehavne i Danmark (FLID) mener, at ekstra lang sejlafstand til en klapplads, vil ramme lystbådehavnenes økonomi og true deres fremtid. FLID vil derfor foreslå følgende model:

- Er sejlafstanden fra en havn til en klapplads, beliggende på over 6 meters vanddybde, over 5 sømil, må klapning tillades på en klapplads hvortil sejlafstand er kortere, selvom klappladsen befinder sig på under 6 meters vanddybde.
- På klappladser der kun delvist befinder sig på over 6 meters vanddybde, må den del af klappladsen der befinder sig over 6 meters vanddybde fortsat godt benyttes som klapplads.
- Modellen bør også gælde i Ringkøbing Fjord, så det også her fortsat vil være muligt at klappe på lavere vanddybder end 6 meter pga. lav gennemsnitsdybde og lang sejlafstand til alternative klappladser. *Se side 4.*

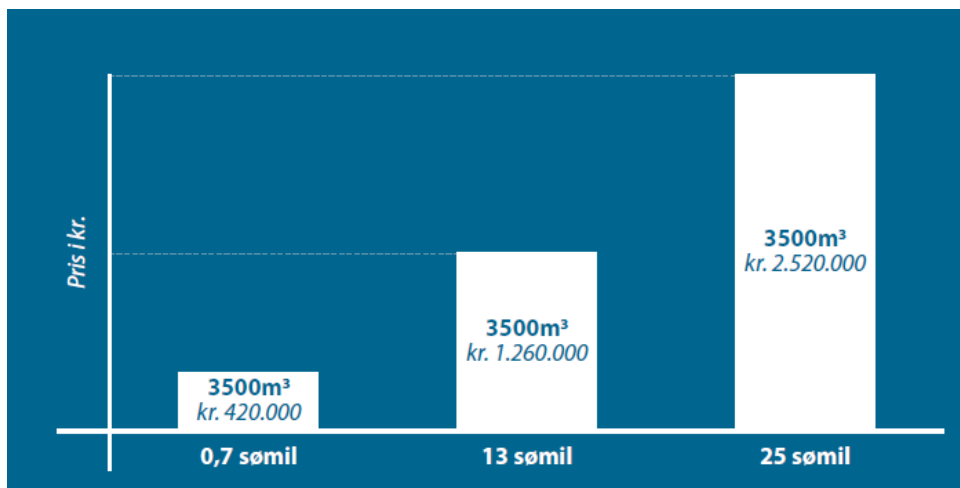
FLID stiller meget gerne op til et uddybende møde.

Begrundelse

Afstanden fra havn til klapplads bør efter vores vurdering ikke overstige 5 sømil. Det skyldes, at udgifterne stiger markant, når sejlafstanden øges. Vi vurderer at smertegrænsen går ved 5 sømil set i forhold til havnens omsætning og typiske overskudsgrad. Nedenfor har vi redegjort nærmere herfor og samtidig estimeret den klimabelastning, der er forbundet med større sejlafstande.

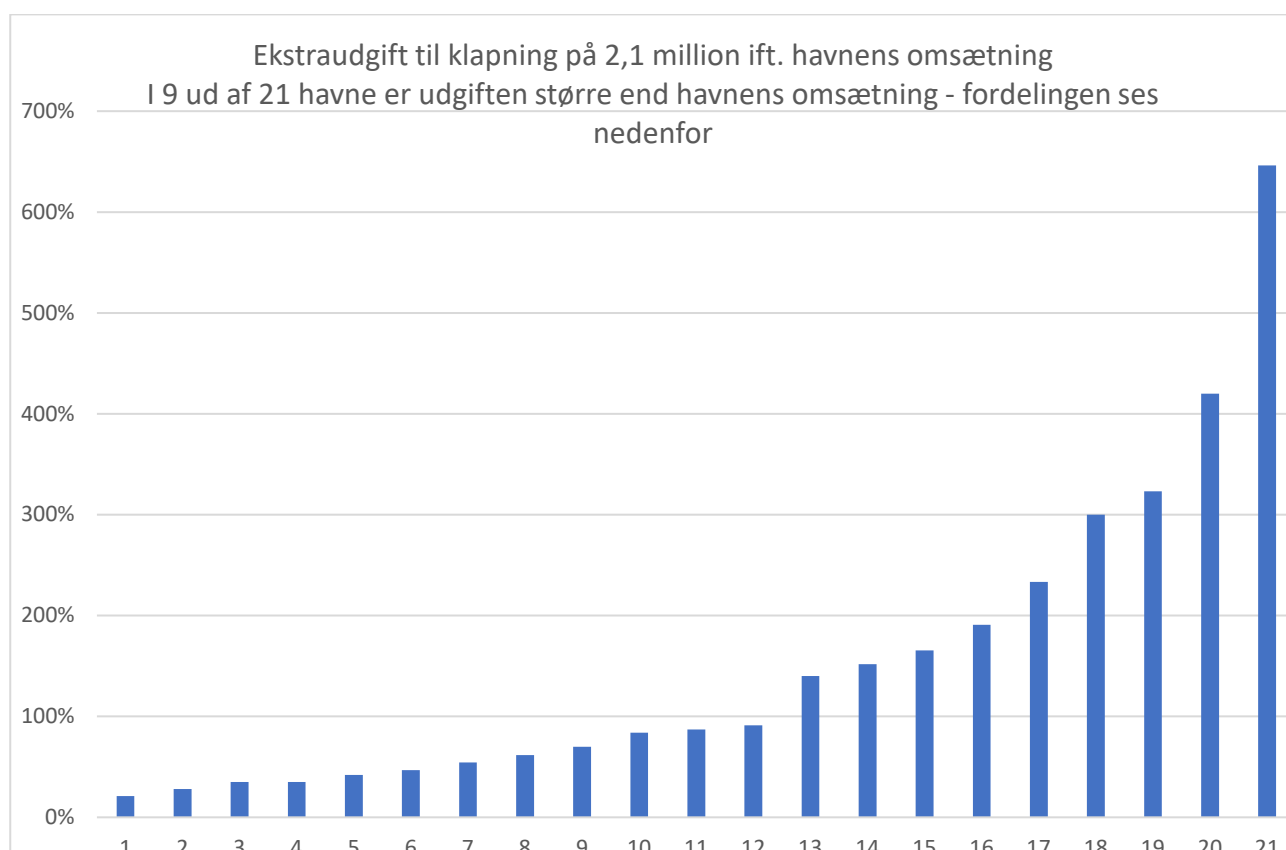
Økonomi

FLID har set på, hvordan sejlafstanden påvirker udgiften til klapning. Ved en klappet mængde på 3.500 m³ vil prisen for oprensningen være hhv. 840.000 kr. og 2,1 million kr. dyrere, hvis sejlafstanden øges fra 0,7 sømil til hhv. 13 og 25 sømil.

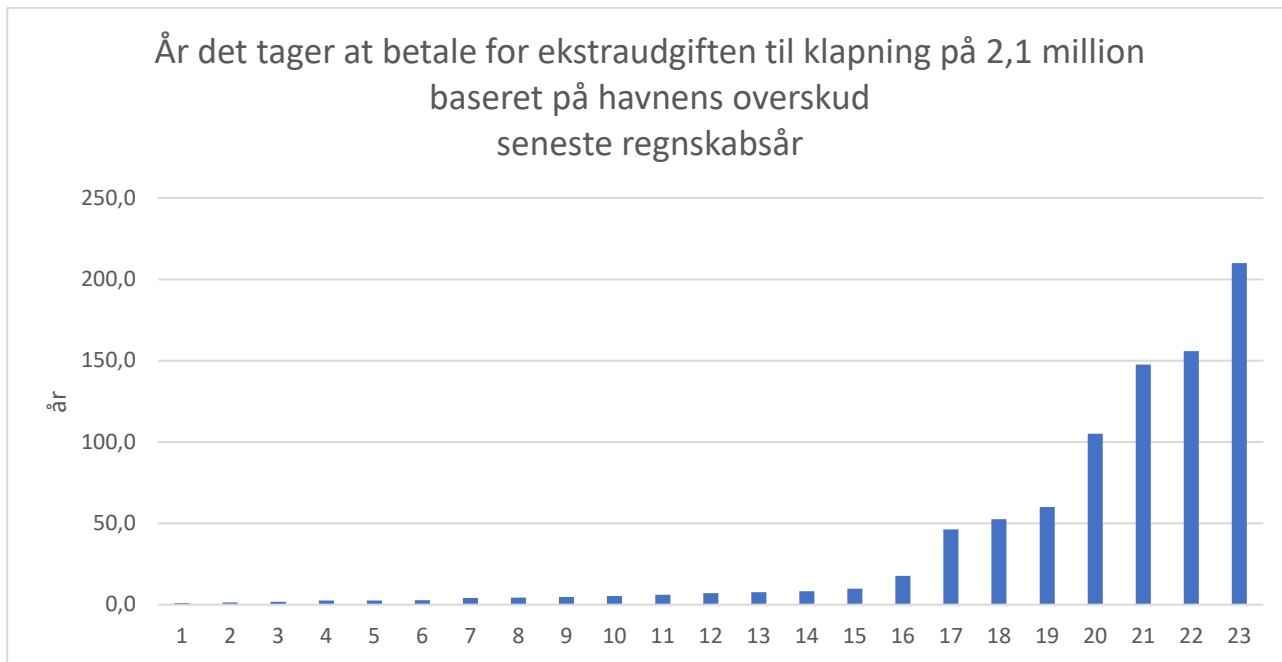

Havnenes omsætning og overskud

Ovenstående skal ses i sammenhæng med, at omsætningen og overskuddet i mange lystbådehavne er relativt begrænset. I tabellerne nedenfor har vi samlet et repræsentativt udsnit af lystbådehavne og deres omsætning og overskud som det så ud i 2022 set i forhold til en ekstra udgift til klappning på 2,1 million kr.

Som det fremgår, svarer ekstraudgiften til mellem 20% og 650 % af havnenes omsætning.

Såfremt det forudsættes, at havnens nuværende overskud kan holdes de kommende år og alt overskuddet anvendes på at betale for ekstraudgiften til klapping, vil det, som der fremgår af grafen, tage mange år at dække udgiften. I 8 havne vil det tage mere end 20 år at betale for ekstraudgifterne. Men da havnene jo typisk skal renses op hvert år eller måske hvert 2. eller hvert 5. år, vil regnestykket se meget værre ud for visse havne. FLID vurderer derfor, at stærk forøgede udgifter til klapping vil medføre lukning af lystbådehavne.

Det skal dertil nævnes at en række havne sidste år kørte med underskud. 7 ud af 30 havne havde i sidste regnskabsår et underskud på mellem 17.000 – 850.000 kr., bl.a. grundet skader i forbindelse med højvande og storm. Her skønnes det at være endog meget svært at se, hvordan disse havne skal kunne finansiere ekstraomkostninger til klapping i millionstørrelsen.

Det bør måske også indgå, at de vanddækkede arealer i Limfjorden og Ringkøbing Fjord er lige så varierede som det omgivne landskab, og at marinbiologiske undersøgelser måske vil kunne afdække områder, hvor de miljøhensyn myndighederne ønsker at varetage med 6m reglen, vil kunne varetages.

Se i øvrigt mere info om priser og sejlafstande i bilag 1.

Klima

De længere transporter vil indebære, at miljøbelastningen på den enkelte opgave vil være markant større af den simple grund, at brændstofforbruget vokser enormt. Som det fremgår af tabellen nedenfor, vil CO₂-belastningen fra en klapping på en klappplads beliggende 25 sømil fra havnen være over 200 gange større end ved en klapping på en plads 0,7 sømil fra havnen.

Afstand til klappads (sømil)	Dagsproduktion (m3)*	Antal ture til klappads (pr. dag)	Antal sejlture (v. 3500 m3 i alt)	Sejlafstand (sømil i alt)	Sejlafstand (km i alt)	CO2 udledning (kg)**
0,7	600	6	5,8	8,2	15,1	1,7
13	200	2	17,5	455,0	842,7	92,7
25	100	1	35,0	1750,0	3241,0	356,5

*Fartøjets lastkapacitet: 100 m3

**Fartøjets CO2 udledning når det sejler: 110 gram CO2 pr. km

Ringkøbing Fjord har også behov for dispensation til klapning på under 6 m vand

I Ringkøbing Fjord findes der i dag 5 klappadser. Alle ligger på under 6 meter vand. Placeringen fremgår af kortet nedenfor. FLID mener det er afgørende, at muligheden for dispensation for klapning på under 6 meter vand udvides til også at gælde Ringkøbing Fjord. Det dybeste sted i Ringkøbing Fjord er 5,5 meter. Det vil altså ikke være muligt at udlægge klappadser på over 6 meters vanddybde i fjorden.

Borgmester for Ringkøbing Skjern Kommune udtaler i den forbindelse:

I "Naturens Rige" er vi stolte af vores fantastiske fjord, som er med til at gøre vores område helt unikt. De små og større havne omkring Ringkøbing Fjord betyder, at selve fjorden og naturen omkring den, er tilgængelig for jagt og fiskeri, og giver rig mulighed for mange rekreative aktiviteter for borgerne.

De 3 kommunale lystbådehavne har stor turistmæssig betydning og en gunstig indflydelse på huspriser, butiks- og byliv, restauranter mv.

Alle fjordhavnene gemmer desuden på historier og en kulturarv, som er vigtig at bevare for de næste generationer. Her vil jeg særligt fremhæve de traditionelle klinkbyggede smukkejoller, som i 2021 blev optaget på Unesco's verdensarvsliste.

Ringkøbing-Skjern Kommune prioriterer det maritime område højt, og der investeres hvert år mange penge på at sikre fremtiden for de 3 kommunale havne i Ringkøbing, Bork og Stauning.

Det er vigtigt og en høj prioritet for Ringkøbing-Skjern Kommune at passe på miljøet i fjorden, og vi er derfor helt indforstået med, at der skal være endnu bedre kontrol med, at driften af havnene ikke påvirker fjorden negativt. Men jeg henstiller til, at de nye regler ikke gør det økonomisk umuligt for os, at holde liv i havnene.

Jeg håber derfor, at Ringkøbing Fjord kan få samme status som Limfjorden, når det gælder reglerne for klapning på lave vanddybder.

Hans Østergaard

Borgmester i Ringkøbing-Skjern Kommune

Økonomiske konsekvenser for havnene i Ringkøbing Fjord

I Ringkøbing Fjord ligger der 5 større lystbådehavn samt en række mindre havne, der alle har behov for oprensning og klappning af sediment fra havnebassinene. Nedenfor fremgår havnenes estimerede behov for oprensning. Såfremt det ikke længere er muligt at klappe sediment i Ringkøbing Fjord, vil det være nødvendigt at sejle sedimentet til klapplassen beliggende i Vesterhavet vest for Hvide Sande (klapplassen er den lille røde firkant vest for Hvide Sande). Det betyder, at sejlafstanden og ekstraomkostningerne forbundet med oprensningerne vil stige markant. Af tabellen nedenfor fremgår det, at ekstraudgiften alene i 2024/2025 estimes til at være knap 12 millioner.

Estimeret behov for oprensning af havnebassiner i Lystbådehavne i Ringkøbing Fjord for perioden 2024 – 2035

Havnebassin	2024/2025	2030	2035
Ringkøbing borgmesterhavnen	1000 m ³	1000 m ³	1000 m ³
Ringkøbing Nyhavn	9500 m ³	3000 m ³	3000 m ³
Ringkøbing lystbådehavn	5800 m ³	2000 m ³	2000 m ³
Bork*	-	-	-
Stauning Inderhavn	200 m ²	200 m ²	200 m ²
I alt – estimerede mængder	16.500 m³	6200 m³	6200 m²
Økonomi			
Estimerede ekstraudgifter for transport med baggrund i Flids beregninger, 720,-kr/m ³ **	11,9 mio.	4,5 mio.	4,5 mio.

**Umiddelbart vil der ikke være behov for oprensning i Bork Havns bassiner, men det kan være situationen ser anderledes ud om 10 år*

***Der er ca. mellem 11 og 16 sømil fra lystbådehavnene til klappads vest for Hvide Sande, men alt materiale skal transporteres over fjorden, og igennem slusen i Hvide Sande på et fartøj, som på grund af lave vanddybder, kun kan læsses med måske 40-50 m³ ad gangen, svarende til en dagsproduktion på max 100 m³, og en ekstraudgift på mindst 720 kr./m³.*

Der kan derudover blive en uforholdsmæssig stor ekstraudgift for mindre private havne – typisk havne for fjordfiskeri, som anvender de nuværende klappadser i forbindelse med oprensninger/reoveringer.

FLID mener derfor det er afgørende, at muligheden for dispensation for klappning på under 6 meter vand udvides til også at gælde Ringkøbing Fjord.

Bilag 1

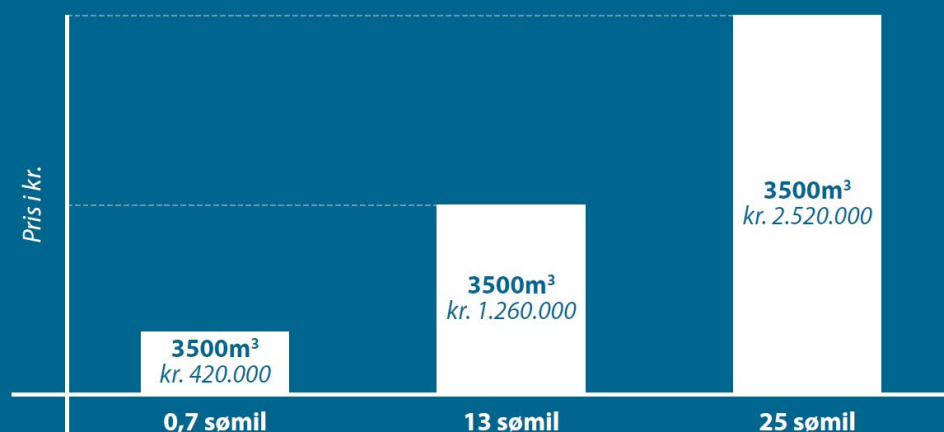
Så meget stiger prisen på klappning når sejlafstand øges!

Det er vanskeligt at komme med en standardberegning for, hvor meget prisen stiger i forhold til sejlafstanden fra havn til klappads. Men nedenfor er der taget udgangspunkt i en lystbådehavn, der i dag har 0,7 sømil til klappadsen. Her vil en dagsproduktion på omkring 600 m³ normalt være mulig på en 12 timers arbejdsdag. Hvis klappadsen i stedet kommer til at ligge 13 sømil væk vil dagsproduktionen måske ligge på 200 m³, og for 25 sømil 100 m³ i runde tal.

Det vil med andre ord betyde en stigning i prisen som følger:

Sejlafstand 0,7 sømil fra havn til klappads:		120 kr. pr. m ³
Sejlafstand 13 sømil fra havn til klappads:	300 % dyrere svarende til	360 kr. pr. m ³
Sejlafstand 25 sømil fra havn til klappads:	600 % dyrere svarende til	720 kr. pr. m ³

Ovenstående fordeling er indhentet fra entreprenør for at illustrere, hvordan prisen afspejler sig i sejlafstanden. De længere transporter og standby tider i havn, pga. vejret, vil indebære, at miljøbelastningen på den enkle opgave vil være noget større af den simple grund, at brændstofforbruget vokser markant.

Ved en klappet mængde på 3.500 m³ i eksemplet ovenfor vil prisen for oprensningen være hhv. 840.000 kr. og 2,1 million kr. dyrere, hvis sejlafstanden øges til hhv. 13 og 25 sømil. Dette skal ses i sammenhæng med, at omsætningen i mange mindre lystbådehavne ligger i størrelsesordenen ½-1 million kr. med et overskud på i bedste fald 50.000 kr. pr. år.

Dyrt at udlægge nye klappadser for havnen

Det er rigtig dyrt for havnene at udføre de undersøgelser Miljøstyrelsen stiller krav om i forbindelse med udlægning af nye klappadser. Et konkret eksempel med forsøg på udlægning af en ny klappads i Limfjorden viser, at det koster mellem 140.000 kr. og 240.000 kr. Miljøstyrelsen har samtidig understreget, at der ikke er nogen garanti for at området kan udlægges som klappads. Pengene kan altså risikere at være spildte. I det konkrete tilfælde vil Miljøstyrelsen desuden kun tillade klappning af helt rene materialer (niveauer under klappvejledningens nedre aktionsniveauer). Det betyder, at pladsen kun kan anvendes til helt rent sediment, typisk fra indsejlinger og sejltrender, men ikke sediment fra selve havnebassinerne, da koncentrationerne her typisk altid ligger over nedre aktionsniveau. Skulle det lykkes at få udlagt denne klappads, vil meget sediment altså skulle bortskaffes på anden vis.